

ALGEPS

REVISTA DE GEOLOGIA, SÈRIE B
nº 500 - Novembre del 2009

**RECORREGUT DE RECERCA GEOLÒGICA I
MINERALÒGICA PER LES COMARQUES DEL BAGES
I D'ANOIA: DES MAIANS A ÒDENA, CAN MASANA I A
SALELLES**

Josep M. Mata-Perelló

Aquest recorregut va ésser experimentat amb docents el dia **14 DE DESEMBRE DEL 2008**

ALGEPS, Sèrie B

Edita: MUSEU DE GEOLOGIA DE LA UPC

D.L.B. - 28178 - 92

ISSN 1132-7014

RECORREGUT DE RECERCA GEOLÒGICA I MINERALÒGICA PER LES COMARQUES DEL BAGES I D'ANOIA: DES MAIANS A ÒDNA, CAN MASANA I A SALELLES / 14 DE DESEMBRE DEL 2008

Per Josep M. MATA-PERELLÓ

ADVERTIMENTS PREVIS

Com en altres recorreguts de RECERCA GEOLÒGICA I MINERALÒGICA ..., si es disposa del temps suficient, poden efectuar-se passant per totes les parades i filloles. En cas contrari, recomanem prescindir de les anomenades PARADES - CONDICIONALS.

Com de costum, creiem oportú de recomanar, que alhora d'efectuar el recorregut de l'itinerari es cerqui la informació més àmplia possible sobre l'estat dels trams del recorregut a realitzar, tant per pistes forestals, com per carreteres en mal estat de conservació.

També recomanem tenir el màxim respecte de cara a la conservació del Medi Natural i del Medi Ambient, en tot moment, tant al llarg del recorregut d'aquesta itinerari i fora d'ell.

BREU INTRODUCCIÓ

En aquesta ocasió, el recorregut de l'itinerari discorrerà quasi totalment per la *Depressió Geològica de l'Ebre*. Tot i així, una petita part del recorregut transitarà per les proximitats del *Sistema Mediterrani* (i més concretament, ho farà primer per la *Serralada Prelitoral Catalana*. Així, el recorregut s'iniciarà a la *Depressió Geològica de l'Ebre*, per on es farà un recorregut, entre les immediacions de les poblacions de Maians, d'Òdena i de Sant Salvador de Guardiola. Per les proximitats del Parador del Bruc, l'itinerari s'acostarà a la *Serralada Prelitoral Catalana*, per on es farà una aturada.

Finalment, i per d'altra banda, també cal dir que la quasi totalitat del recorregut, discorrerà íntegrament per la comarca d'Anoia, per on es circularà entre Òdena i Can Messana. Tot i així, el recorregut s'haurà iniciat al Bages (a Maians), per a finalitzar també al Bages (a Sant Salvador de Guardiola).

OBJECTIUS FONAMENTALS D'AQUESTA ITINERARI

Els objectius fonamentals que es pretenen aconseguir en aquest itinerari, es poden concretar en els següents aspectes generals:

1.- Observació i descripció dels materials terciaris (del paleogen) de la *Depressió Geològica de l'Ebre*, que constitueixen el subsòl de les comarques d'Anoia i del Bages, pels indrets per on transcorre l'itinerari. En concret ens referirem als materials de: *Grup Pontils (Formació Pobla de Claramunt i Formació Carme)* i *Grup Santa Maria (Formació Collbàs, Formació Igualada i Formació Tossa)*.

2.- Observació a distància dels materials paleozoics (de l'Ordovicià) i dels mesozoics (del Triàsic), que constitueixen la *Serralada Prelitoral*, per les immediacions del recorregut del present itinerari.

3.- Observació de les estructures locals d'aquests materials, al llarg del recorregut de l'itinerari, i de les relacions existents entre les dues unitats geològiques acabades d'esmentar. I especial l'*Olistostroma dels Mollons*

4.- Observació i reconeixement de diferents mineralitzacions situades a diferents indrets del recorregut de l'itinerari, com les: *mineralitzacions evaporítiques guixoses* situades al terme d'Òdena i d'Igualada. Es situen entre els afloraments dels anomenats *guixos d'Òdena*, de la *Formació Tossa*

5.- Observació de les explotacions mineres efectuades sobre les mineralitzacions anteriors; en especial de les situades pels voltants de les poblacions d'Òdena.

6.- Observació de l'impacte produït sobre el Medi Natural, per les explotacions anteriors; i si s'escau de les restauracions dutes a terme, per tal d'aminorar aquest impacte produït.

7.- Observació dels diferents *PIG (Punts d'Interés Geològic)* i *PIPM (Punts d'Interés del Patrimoni Miner)*, que es vagin trobant al llarg del recorregut de l'itinerari

ANTECEDENTS BIBLIOGRÀFICS

Pel que fa al recorregut del present itinerari, no existeix cap antecedent concret, de tipus bibliogràfic referent a la totalitat del recorregut del mateix. Tot i així, hi ha alguns antecedents parcials, relatius a trams de l'itinerari a: MASACHS et altri (1881) i a MATA-PERELLÓ (1990b, 1991b, 1996a, 1996b, 1996c, 1997, 1998, 1999 i 2005).

Pel que fa a la descripció de les mineralitzacions d'aquesta comarca, farem esment del treball MATA-PERELLÓ (1990a). També cal fer esment del treball de MATA-PERELLÓ (1991a), relatiu a les mineralitzacions catalanes en general.

I, finalment, pel que fa a l'estructura geològica de la zona per la qual discorre el recorregut d'aquesta itinerari, farem esment dels treballs de: GUIMERA et altri (1982) i de RIBA et altri (1976). Ambdós treballs fan referència al conjunt dels Països Catalans.

Tots aquests treballs referenciats, i d'altres, figuren esmentats per ordre alfabètic a l'apartat dedicat a la BIBLIOGRAFIA.

RECORREGUT DE L'ITINERARI

El recorregut de l'itinerari començarà i transcorrerà per les comarques del Bages i d'Anoia, Així s'iniciarà al poblet de **Maians** (del terme de Castellfollit del Boix, al Bages). Ben aviat s'anirà cap a **Òdena**, al costat del seu Castell, on hi ha una guixera, i on efectuarem la primera de les parades. En aquest tram es deixa el Bages i s'entra a la comarca d'Anoia.

Tot seguit, primer per la carretera N-II, el recorregut es dirigirà cap a **Castellolí** i cap a **Port dels Brucs**. Posteriorment s'aproparà al **Bruc de Dalt**, per anar després cap a **Can Messana** i cap a **Sant Salvador de Guardiola**, per on finalitzarà el recorregut de l'itinerari.

DESCRIPCIÓ DE L'ITINERARI

Com de costum, estructurarem el recorregut de l'itinerari en una sèrie de PARADES, que tot seguit anirem veient. En cada una d'aquestes aturades farem un breu comentari (geològic o mineralògic, segons s'escaigui). En cada cas indicarem, entre parèntesi, el full topogràfic on es troba l'aturada.

També i com és habitual, en cada cas indicarem l'indret on s'efectua la parada, així com el terme municipal al qual pertany l'indret. Com en tots els itineraris, a continuació s'indicarà el nom de la comarca a la que pertany el municipi, tot i que en aquest itinerari, tots els municipis es troben a la mateixa comarca, a la d'Anoia.

També cal dir que el recorregut de l'itinerari s'inclourà dintre dels següents fulls, del "Mapa Topogràfic Nacional", realitzats a l'escala 1:50.000 per l'IGC: **391** (dit d'Igualada), **392** (dit de Sabadell) i **419** (dit de Vilafranca del Penedès.).

Així doncs, la relació ordenada de les aturades que componen aquest itinerari, són les següents:

PARADA 1. CRUÏLLA DE CARRTERES DE MAIANS, (terme municipal de Castellfollit del Boix, comarca del Bages). (Full 391)

L'itinerari comença prop de la població de **Maians**; concretament al trencall d'on eixen les carreteres cap a Castellfollit del Boix i cap a Maians, tot partint de l'*Eix Diagonal*, que aquí uneix Manresa amb Igualada.

Aquest indret es troba al bell mig de la *Depressió Geològica de l'Ebre*, i més exactament a la seva *Depressió Central*. Així, pel voltant d'on som apareixen per arreu afloraments dels materials rogencs de la *Formació Artés*, amb gresos i calcolutites. Sovint, aquests materials es troben amb paleocanals. Aquests materials, en aquest indret pertanyen a l'Eocè.

Per d'altra banda, mirant cap al Sud es pot veure el relleu de *Montserrat*, integrant també de la *Depressió Geològica de l'Ebre*, però no de la seva *Depressió Central*. Forma part dels denominats *Altiplans Meridionals*.

PARADA 2. GUIXERA DE LA CARRETERA A MANRESA, (terme municipal d'Òdena, comarca d'Anoia). (Full 391)

Després de fer l'aturada anterior, cal seguir per la carretera que es dirigeix cap a la població d'Òdena. En arribar-hi, podem fer una nova aturada, just a uns 0`9 Km del poble, en una antiga guixera. Així, des de la parada anterior haurem recorregut uns 7 Km, aproximadament, per tal d'arribar fins aquí.

En aquest recorregut hem anat trobant els materials esmentats a la parada anterior. Tot així, en arribar a Òdena, hem baixat estratigràficament i hem trobat uns nivells de guixos que pertanyen als denominats *Guixos d'Òdena*. Aquests formen part de la *Formació Tossa*, la qual pertany a l'Eocè.

Precisament aquí, han estat explotats aquests guixos en una antiga guixera. En entrar-hi, podem veure perfectament els nivells de guixos, situant-se per sobre d'ells els trams rogencs de la *Formació Artés*, que hem trobat a Maians.

PARADA 3. BASE DEL TURÓ DEL CASTELL D'ÒDENA, (terme municipal d'Òdena, comarca d'Anoia). (Full 391)

Des de la parada anterior, cal acabar d'arribar a la població d'Òdena; i més concretament ho fa a la base del turó on es troba el Castell d'Òdena. Aquí, a uns 1`2 Km de la parada anterior, en farem una altra.

En aquest recorregut, hem anat trobant els materials que ja hem vist a la parada anterior, precisament en aquest indret, hi ha un interessant aflorament dels guixos d'Òdena, sobre els quals s'ha desenvolupat un aparell Kàrstic, i on es fa força palesa una dolina. Tot i això, les obres d'apuntament de la Torre del Castell, van tancar l'esmentada dolina, impossibilitant de veure un interessant indret del nostre *Patrimoni Geològic*.

En qualsevol cas, es pot veure com els nivells de guixos descansen sobre els nivells de calcutites grisenques, que pertanyen a la *Formació Igualada*. I, tanmateix, en mirar cap al Nord, es pot observar com els nivells rogencs de les calcutites i dels gresos de la *Formació Artés* es superposen per sobre dels guixos.

Aquests guixos (denominats *Guixos d'Òdena*) pertanyen a la *Formació Tossa*, constituint un canvi lateral de fàcies de les calcàries (que hi ha a la *Tossa de Montbui*) cap als guixos que afloren on ara som.

Des d'aquesta indret, pot anar-se cap a les properes guixeres del *Torrent de Can Roig*, tot i cal tenir força cura en passar pel camí, com a conseqüència dels freqüents despreniments que s'hi produeixen.

PARADA 4. CIM DEL TURÓ DEL CASTELL D'ÒDENA, (terme municipal d'Òdena, comarca d'Anoia). (Full 391)

Des de la parada anterior, cal fer un petit recorregut, per tal de pujar cap a la part alta del turó on hi ha el *Castell d'Òdena*. Així, haurem efectuat un recorregut de poc menys de 0`1 Km

des de l'altra aturada.

En aquest curt recorregut, s'han anat trobant afloraments dels nivells de guixos esmentats a la parada anterior. Molt sovint, aquests nivells es troben coberts per derrubis de pendent, quaternaris.

A la part alta del turó es pot veure un interessant aflorament dels guixos, molt blancs per tot arreu. Molt sovint aquests materials presents *rasclats*, descrits per l'acció de les aigües de pluja sobre d'ells.

A la part occidental del turó es pot veure una explotació minera, molt artesana, d'aquests nivells de guixos. Un cop extrets van a parar a unes instal·lacions mineres que els matxuquen i els tracten a continuació

Per d'altra banda, des de l'indret on ara som, es pot veure una extensa panoràmica de la comarca d'Anoia, i dels materials que la constitueixen. Així, en primer terme, mirant cap a ponent, es poden veure les guixeres que hi ha sobre la ciutat d'Igualada. En elles, es pot veure fàcilment com els nivells de guixos descansen sobre les calcolutites de la *Formació Igualada*, alhora que queden recoberts pels nivells rogencs de la *Formació Artés* (amb passades de calcolutites i de gresos). També, cap a ponent, es pot veure la *Tossa de Montbui*, on afloren les calcàries de la *Formació Tossa*, alhora que es pot endevinar el canvi lateral de fàcies que hem dit anteriorment.

També, mirant cap al SW i cap al Sud, es poden veure els relleus mesozoics i paleozoics de la *Serralada Prelitoral Catalana*. També, per davant d'aquestes (més cap al SW) es pot veure la *Pedrera d'Orpí*, on afloren els materials calcaris de la *Formació Orpí*, de l'Eocè.

Més cap al SE, es poden veure els relleus dels *Mollons* i del *Puig Aguilera*. Al primer hi afloren els materials calcaris mesozoics que constitueixen l'*Olistostroma dels Mollons*. Mentre que al *Puig Aguilera* hi afloren les calcàries de la *Formació Tossa*.

Cap a llevant es poden veure les restes del *Castell d'Òdena*, que precisament ha utilitzat en algunes de les seves construccions els guixos que afloren al mateix turó. I, finalment, cap al Nord, es poden veure les antigues guixeres del *Torrent de Can Roig*. Més enllà es poden veure els afloraments de la *Formació Artés* a la *Serra de Rubió*.

PARADES 5. CAMÍ DE CA N'ALZINÀ, (les Cases de l'Alzina, terme municipal de Castellolí, comarca d'Anoia). (Full 391)

Després de fer l'aturada anterior cal arribar fins a la carretera nacional N-II o fins a l'Autovia A-2. En arribar-hi ens caldrà anar cap a **Castellolí**, En arribar al trencall de les Cases de l'Alzina, ens caldrà fer una nova aturada. La farem a uns 6 Km de l'anterior parada.

En aquest recorregut, hem baixat més a la sèrie estratigràfica, i ara ens trobem davant d'uns afloraments de calcolutites grisenques. Aquestes pertanyen a la *Formació Igualada*. Aquests són els materials que apareixen a l'indret de l'aturada.

Des taquí, mirant cap al Nord es poden veure els relleus de *Ca N'Aguilera*. Es tracta

d'un interessant *relieve en cuesta*. A la part superior de la mateixa hi ha els afloraments de les roques carbonatades de la *Formació Tossa*. Aquestes calcàries són coral·lines i formen part d'un interessant escull de l'Eocè.

També, des taquí, mirant cap al Sud es poden veure els *Mollons*. Es tracta d'un interessant *olistòlit*, amb les calcàries del Muschelkalk situades entre els afloraments de la *Formació Igualada*.

PARADES 6. ANTIGA EXPLOTACIÓ DE NIVELLS PISSARRENC, (el Bruc de Dalt, terme municipal del Bruc, comarca d'Anoia). (Full 391)

Després de fer l'aturada anterior cal arribar a les immediacions del **Bru**. Poc abans d'arribar-hi, passat l'Hostal del Bruc, farem una nova aturada, a uns 4 Km de la parada anterior. L'aturada la farem en una antiga explotació de pissares situada a la drete de l'Autovia.

En aquest recorregut hem estat circulant (com al recorregut anterior) per entre afloraments dels materials de l'Eocè. Tot i així, en aquest lloc ens trobem amb un aflorament de les *licorelles* de l'Ordovicià; molt sovint recobertes per terrenys quaternaris. Aquests materials paleozoics són els que es troben a l'indret de l'aturada. Així ara estem a la *Serralada Prelitoral Catalana* i hem deixat enrere la *Depressió Geològica de l'Ebre*.

Cal dir, finalment, que aquestes pissarres (*licorelles*) es troben molt alterades en aquest indret, i que han estat explotades per a ésser utilitzades com a matèria prima complementària, de les properes bòviles.

PARADA 7. APARCAMENT DE TERRA DE L'HOTEL DEL BRUC (el Bruc de Dalt, terme municipal del Bruc, comarca d'Anoia). (Full 391)

Després de fer la parada anterior, cal passar a l'altra banda de l'Autovia (ho farem per un pas que passa per sota d'aquesta vial, prop del Bruc). Així, des de l'autovia cap al *Parador de l'Hotel del Bruc*. En arribar-hi farem una nova aturada a la gran explanada, situada per sota de l'hotel, per sobre de l'Autovia A-2. Així, des de la parada anterior haurem efectuat un recorregut proper als 1'3 Km.

En aquest curt recorregut, hem passat de la *Serralada Prelitoral Catalana* (on estàvem abans) a la *Depressió Geològica de l'Ebre* (i més exactament a la seva *depressió Central*, tot i que molt a prop dels *Altiplans Meridionals*). El contacte entre una i altra l'haurem superat en aquest recorregut, tot i que no es força palès, en trobar-se en bona par recobert per terrenys quaternaris.

Tot i així, des taquí, pujant cap proper *Collet de Can Maçana*, es fan ben palesos els nivells de la *Formació Artés* (amb gresos i calcolutites rogenques, situada més cap al Nord), els de la *Formació Tossa* (eminentment carbonatada, situada més cap a ponent), i els *Conglomerats de Montserrat* (situats més al NE).

Així, on ara som, es fan clarament palesos els nivells rogenços de la primera formació esmentada, tot i que ben a prop, es veuen ja els nivells conglomeràtics de la tercera formació, a

l'altra banda de l'Autovia.

Per d'altra banda, des d'aquesta indret, es pot gaudir d'una bona observació del *Sistema Mediterrani* (situat a migjorn, i més concretament de la *Serra de la Fembra Morta*. Així, des taquí, es pot veure clarament l'encavalcament de la *Serralada Prelitoral Catalana*, sobre la *Depressió Geològica de l'Ebre*; i més concretament del doble encavalcament: de l'Ordovicià sobre el Triàsic (el *Muschelkalk Inferior*), i d'aquesta darrer sobre l'Eocè (*Formació Tossa*).

Finalment, cal dir que tots aquests contactes es fan clarament ostensibles per sota de Can Cogul, a migjorn del Port dels Brucs. En aquest indret efectuarem la propera aturada, si es dona el cas.

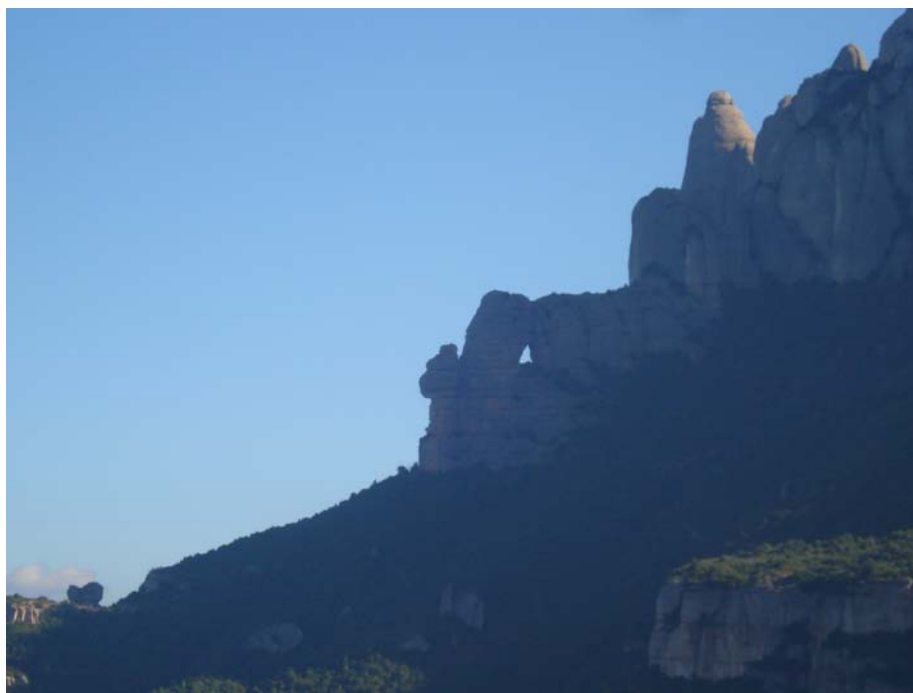
PARADA 8. CARRETERA A MANRESA, COLL DE CAN MESSANA, (Can Messana, terme municipal del Bruc, comarca d'Anoia). (Full 391)

Després de fer la parada anterior, cal continuar per la carretera que es dirigeix cap a *Can Messana* i cap a Manresa. En arribar al primer lloc esmentat (a un 200 metres del coll), farem una nova aturada, a uns 2 Km de l'aterridor.

En aquest recorregut hem començat a trobar els materials rogencs de la *Formació Artés*, que també afloren a l'indret de l'aturada. Així, aquí veurem afloraments de gresos i calcolutites amb força paleocanals.

Des taquí, mirant cap a llevant es poden veure els relleus imponents de *Montserrat*, així com tota la plana del Bages. Més enllà es poden veure els relleus de *Sant Llorenç del Munt – Serra de l'Obac*. Per d'altra banda, mirant cap al Nord es pot veure amplament el Bages, amb els relleus pirinencs al fons.

Parador de l'Hotel del Bruc. En arribar-hi farem una nova aturada a la gran explanada, situada per sota de l'hotel, per sobre de l'Autovia A-2. Així, des de la parada anterior haurem efectuat un recorregut proper als 0'3 Km.

Un aspecte de la *foradada*
entre els nivells detrítics de Montserrat

PARADA 9 – CONDICIONAL. POLÍGON INDUSTRIAL DE SALELLES,
(Salelles, terme municipal del Sant Salvador de Guardiola, comarca del Bages).
(Full 363)

Després de fer la parada anterior, cal continuar per la carretera que es dirigeix cap a cap a Salelles i cap a Manresa. En arribar al Polígon Industrial de Salelles farem una nova aturada, a uns 12 de l'anterior.

En aquest recorregut hem continuat trobant els materials esmentats a la parada anterior. Aquests són també els que apareixen a l'indret de l'aturada. Així, veurem afloraments de gresos rogençs i de calcolutites també rogenques, les quals pertanyen a la Formació Artés. Aquests materials afloren per arreu a l'indret de l'aturada.

AQUÍ FINALITZA EL RECORREGUT DE L'ITINERARI

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

GUIMERÀ, J. et altri (1992).- Geologia (II), Història Natural dels Països Catalans, Vol.2, 547 pag. *Enciclopèdia Catalana, S.A. Barcelona*

MASACHS, V. et altri (1981).- Itineraris Geològics per les comarques del Bages, Berguedà, Solsonès i Anoia. *Pub. Centre d'Estudis Geològics - Caixa d'Estalvis de Manresa*. 205 pag. Manresa

MATA-PERELLÓ, J.M. (1990a).- Inventari Mineralògic de la comarca d'Anoia. *Revista Xaragall*, nº 24, 40 pag. Manresa

MATA - PERELLÓ, J.M. (1990b).- Selecció d'itineraris geològic-mineralògics: del Vallès Oriental a l'Alt Camp i al Solsonès. *Revista Xaragall*, nº 26, 42 pag. Manresa.

MATA - PERELLÓ, J.M. (1991a).- Els Minerals de Catalunya. *Arxius de la Secció de Ciències*, t. XCIII, 442 pag. Institut d'Estudis Catalans. Barcelona

MATA - PERELLÓ, J.M. (1991b).- Selecció d'itineraris de recerca mineralògica: Pel Baix Penedès, l'Anoia, la Noguera, la Llitera, la Baixa Ribagorça, la Cerdanya i l'Alt Urgell. *Revista Xaragall*, nº 27, 36 pag. Manresa

MATA - PERELLÓ, J.M. (1995).- Itinerari geològic-mineralògic per les comarques d'Anoia, Baixa Segarra, Conca de Barberà i Alt Camp: des d'Odena a Miralles, a Sarrià i al Pont d'Armentera. *Apunts EUPM*, 10 pàgines. Manresa

MATA-PERELLÓ, J.M. (1996a).- Itinerari geològic - mineralògic per la comarca d'Anoia: des d'Odena a la Tossa de Montbui, a Carme i a la Pobla de Claramunt. *Inèdit*. 12 pag. Manresa

MATA - PERELLÓ, J. M. (1996b).- Itinerari geològic-mineralògic per la comarca d'Anoia (amb una petita incursió per l'Alt Penedès): des de Piera a Capellades i a Castellolí. *Apunts EUPM*, 15 pàgines. Manresa

MATA-PERELLÓ, J.M. (1996c).- Recerca Geològica i Mineralògica per la comarca d'Anoia: de Piera a Vallbona d'Anoia i a Capellades, 11pàg. *Apunts EUPM*, Manresa

MATA-PERELLÓ, J.M. (1996d).- Recerca Geològica i Mineralògica per les comarques del Bages i d'Anoia: des de Manresa a Can Messana, i al Bruc. *Apunts EUPM*, 12 pag. Manresa

MATA-PERELLÓ, J.M. (1997).- Recorre. de recerca geològic. i mineralògic per la comarca d'Anoia: des del Bruc a Capellades i a Cabrera d'Anoia, *Inèdit*, 12pag. Manresa

MATA-PERELLÓ, J.M. (1998).- Itinerari geològic-mineralògic per la comarca d'Anoia: des d'Odena a la Tossa de Montbui, a Carme i a la Pobla de Claramunt. *Inèdit*, 14 pag. Manresa

MATA-PERELLÓ, J.M. (1999).- Itinerari geològic i mineralògic per la comarca d'Anoia: des del Bruc a Piera, i des de Capellades a la Llacuna. *Inèdit*. 19 pàgines. Manresa

MATA-PERELLÓ, J.M. (2005).- Recorregut de recerca geològica i mineralògica per la comarca d'Anoia: des d'Odena a la Pobla de Claramunt i al Bedorc / 15 de gener del 2005 10 pag

MATA-PERELLÓ, J.M. i FONT SOLDEVILA, J. (1995).- El "Ecomuseu del riu Anoia", un instrument didàctic para la ensenyanza de la geologia. *1ª Reunión de la Comisión de*

Patrimonio Geológico de la Soc. Geol. España. Geogaceta, nº 20, 10 pag. Madrid

RIBA, O. (1967).- Resultados de un estudio sobre el terciario continental de la parte Este de la Depresión Central Catalana. *Acta Geológica Hispánica*, t. 2, Vol.1, pp. 3-8. Barcelona

RIBA, O. et altri (1976).- Geografia Física dels Països Catalans, *Edit. Ketres*, 254 pàgines. Barcelona